

Memòria d'activitats 2023

40 ANYS
COMPARTINT
INNOVACIÓ

Bosch i Gimpera
UNIVERSITAT DE BARCELONA

“Fem que la recerca de la UB
tingui impacte en la societat a
través d’empreses i institucions”

Presentació

Em plau presentar-vos la memòria d'activitats de la Fundació Bosch i Gimpera corresponent a l'any 2023.

Aquest any 2023 s'ha dut a terme un procés de reorganització de l'FBG amb la finalitat millorar els processos de gestió, impulsar la col·laboració universitat-empresa/institució, millorar la generació i la gestió de patents i llicències, i fomentar la creació d'empreses. Amb aquesta reestructuració es pretén assolir una major eficiència en els serveis oferts a la comunitat de la Universitat de Barcelona i en la seva projecció social.

Durant aquest any, que marca el nostre quarantè aniversari, hem aconseguit resultats destacats en diversos àmbits clau d'innovació i transferència de coneixement.

A banda de tota la feina recollida en aquesta memòria, vull destacar dos casos d'èxit rellevants d'aquest 2023: la UB ha estat la universitat de l'estat espanyol amb més sol·licituds de patents europees presentades durant el 2023, i també hem estat líders de les universitats catalanes pel que fa al nombre de projectes aconseguits en la convocatòria d'ajuts Indústria del Coneixement 2023 del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya.

Aquests són només alguns dels aspectes més destacats de les activitats d'innovació i transferència de coneixement a la Universitat de Barcelona durant el 2023, que reflecteixen el compromís de la institució amb l'excel·lència acadèmica, la recerca de qualitat i la seva contribució al desenvolupament social i econòmic.

Aquest lideratge i tot el que s'explica en aquesta memòria són el fruit de la feina dels professionals de la Fundació Bosch i Gimpera, que donen el suport necessari al nostre personal investigador per valoritzar el coneixement generat per tal que arribi a la societat, que en serà la usuària final.

Mercè Segarra
Vicerectora d'Emprenedoria,
Innovació i Transferència de
la Universitat de Barcelona

Edició:

Bosch i Gimpera
UNIVERSITAT DE BARCELONA

INDEX

Indicadors d'activitat 2023	8
Innovació i transferència	10
Contractes i serveis amb empreses i institucions	11
Tecnologies, materials i llicències	12
Creació d'empreses i suport a l'emprenedor	14
Gestió dels projectes de recerca, transferència i innovació	18
Convenis de col·laboració	20
Ajuts	22
Impuls a la col·laboració universitat – societat	25
Activitats i projectes	26
Clústers i xarxes en què participa la UB	33
Premis	36
Comunicació i divulgació de la innovació	37
Notícies	38
Nous projectes de divulgació	39
Casos d'èxit	41
Videoentrevistes	42
Espai de Trobada de l'FBG	44
La institució	45
Patronat	47
On som presents	47
Qui som	48

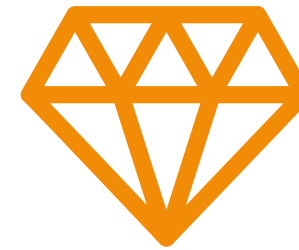

47,98 M€

contractació de projectes
per a la UB

53,98 l'any 2022

28,72 provenen de
projectes de la UB i
19,26 de projectes de
l'activitat pròpia de l'FBG

139

patents disponibles
per transferir

120 l'any 2022

51

invencions avaluades

50 l'any 2022

11

tecnologies llicenciades

17 l'any 2022

1.753

projectes de recerca actius

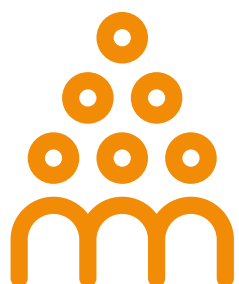
1.736 l'any 2022

16

projectes d'emprenedors
assessorats

15 l'any 2022

735

persones contractades
per a projectes de recerca

746 l'any 2022

2

spin-offs creades

2 l'any 2022

“El canvi cultural ja no té
marxa enrere, i tots els
investigadors saben que cal
transferir. Ara és impossible
que cap departament de la
Universitat de Barcelona no
prevegi la transferència i
l’aplicabilitat de la recerca”

Joan Guàrdia, rector de
la Universitat de Barcelona
(fragment de la seva declaració amb motiu
de la celebració del 40è. aniversari de l’FBG)

Els resultats d’aquest 2023 en relació amb
les activitats dutes a terme en innovació i
transferència han estat els següents:

Contractes i serveis amb empreses i institucions

A través de la contractació d’investigadors
i de grups de recerca de la Universitat
de Barcelona, oferim a les empreses la
possibilitat de millorar els seus productes
i serveis. Volum anual contractat:

12,45 M€
volum anual contractat

11,33 l’any 2022

538
projectes

613 l’any 2022

A la Fundació Bosch i Gimpera treballem per protegir les tecnologies desenvolupades pel personal investigador i per fer-les arribar a les empreses i entitats perquè en facin ús a través de llicències.

139

patents disponibles
per transferir

120 l'any 2022

153

patents sol·licitades

89 l'any 2022

32 patents prioritàries

10 extensions internacionals de patents (PCT)

111 patents en fases nacionals a l'estranger

11

tecnologies llicenciades

17 l'any 2022

1

registres de software
o de base de dades

3 l'any 2022

8

acords de transferència de material

10 l'any 2022

336.070 €

facturació derivada de les llicències
del 2023 i d'anys anteriors

289.953 l'any 2022

Destaquem en sol·licituds de patents europees

Enguany la Universitat de Barcelona ha esdevingut una de les institucions de l'estat espanyol amb més sol·licituds de patents europees, segons l'informe que elabora cada any l'Oficina Europea de Patents (OEP). Les dades de l'OEP situen la UB en la desena posició pel que fa a sol·licituds de patents entre les empreses i institucions de l'estat espanyol.

Creació d'empreses i suport a l'emprenedor

L'FBG és l'organisme encarregat d'impulsar la creació d'empreses innovadores per part dels investigadors de la UB.

26

spin-offs actives

24 l'any 2022

16

idees de creació d'empreses rebudes i avaluades

15 l'any 2022

2

spin-offs creades

2 l'any 2022

10,8 M€

finançament públic i privat aconseguits

10,9 l'any 2022

Spin-offs creades el 2023

Disrupt Therapeutics

Empresa dedicada al desenvolupament de fàrmacs que mitiguin els efectes secundaris del cànnabis medicinal en pacients de dolor crònic, així com per combatre l'addicció al cànnabis. Contribueix a l'ODS 3 (Salut i benestar).

Resource image. Credit: unsplash

Smart Classroom Project

L'objectiu principal de l'empresa és facilitar els processos de millora dels espais educatius perquè els canvis implementats es facin amb i des de la fonamentació científica i pedagògica, implicant-hi els agents principals als quals impacten aquests canvis. Contribueix als ODS 3 (Salut i benestar) i 4 (Educació de qualitat).

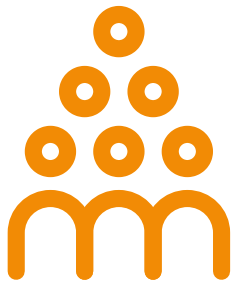
La UB participa en *spin-offs* creades a través de l'empresa Cultura Innovadora i Científica UB, SLU (CIC-UB)

Llista de les *spin-offs* participades, amb indicació de l'any de creació:

Accure Therapeutics	2020
Advanced Nanotechnologies	2012
AIGecko Technologies	2020
Biocontrol Technologies	2004
Bluephage*	2016
Braingaze	2013
ColorSensing	2018
Cytes Biotechnologies	2015
DapCom Data Services	2013
BDgen Ocular Genomics	2018
Enantia	2003
Gate2Brain	2020
Impetux Optics	2012
Kumux	2017
Mind and Identity	2020
Neurekalab	2019
Nimble Diagnostics	2022
Nostrum Biodiscovery	2015
Oniria Therapeutics	2021
Qilimanjaro Quantum Tech	2019
Reveal Genomics	2021
Smalle Technologies	2012
Smart Classroom Project	2023
Virmedex Virtual Experiences	2022
Virtual Bodyworks	2015

* Participada també per la FBG

Indicadors destacats de les empreses participades el 2023

272

llocs de treball

222 l'any 2022

10,9 M€

facturació agregada

11,3 l'any 2022

Gestió dels projectes de recerca, transferència i innovació

“L’FBG és un equip de gent fantàstica que em dona suport a l’hora de gestionar la recerca”

Mariona Taulé i Delor, directora del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Facultat de Filologia i Comunicació de la Universitat de Barcelona (UB) i directora del grup de recerca del Centre de Llenguatge i Computació (CLiC) de la UB (fragment d’una entrevista de setembre del 2023)

46,4 M€
ingressos

33,4 l’any 2022

Aquest 2023 es consolida l’encàrrec de la UB a l’FBG en l’àmbit de la gestió i la contractació de persones; així doncs, les dades que figuren a continuació inclouen la gestió i la contractació de persones tant de la UB com de l’FBG.

Durant l’any 2023 l’FBG ha gestionat 735 contractes de persones per a projectes de recerca, dels quals 636 corresponen a l’FBG i 99 a contractes de gestió de la UB.
746 l’any 2022.

S’han publicat 396 convocatòries de feina i s’han gestionat 79 permisos de treball, dels quals 219 corresponen a l’FBG i 177 a la UB.

Durant aquest any 2023 s’han realitzat 837 cursos en matèria de prevenció de riscos, i s’han avaluat 176 llocs de treball.

735
persones contractades per a projectes de recerca

746 l’any 2022

Amb la **Mútua dels Enginyers – Socialcorp**, per promoure una investigació sobre “Les cobertures públiques i privades de les persones treballadores autònomes a Espanya davant la contingència de cessament d’activitat”, que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària.

Amb la **Caja de Seguros Reunidos Compañía de Seguros y Reaseguros, SA (CASER)**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb **Vidacaixa, Sau de Seguros y Reaseguros**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb **Bansabadell Vida SA, de Seguros i Reaseguros**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb el **Grup la Mutua dels Enginyers**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb la **Fundació Privada Auditorium d’Assegurances**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb la **Fundación Conocimiento Y Desarrollo (CYD)**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb la **Mutualidad General de la Abogacía Mutualidad de Previsión Social a Prima Fija**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb **Loreto Mutua, MPS**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb el **Grupo Catalana Occidente**, per promoure les activitats de recerca i divulgació –entre les quals hi ha el projecte “Ajudes per a la publicació d’articles científics sobre la previsió social complementària en revistes indexades”, l’organització del “Workshop on Pensions and Insurance” i la Jornada Especial Pensions– i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Previsió Social Complementària.

Amb la **Consultora de Pensiones y Previsión Social**, per promoure les activitats de recerca i divulgació –entre les quals hi ha el projecte “Ajudes per a la publicació d’articles científics sobre la previsió social complementària en revistes indexades”, l’organització del “Workshop on Pensions and Insurance” i la Jornada Especial Pensions– i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Previsió Social Complementària.

Amb **Mercer Consulting, SLU**, per promoure les activitats de recerca i divulgació –entre les quals hi ha el “Workshop on Pensions and Insurance” – i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Previsió Social Complementària.

Amb **AON Consulting Services, SAU**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb **Alter Mutua de los Abogados y Abogadas**, per promoure les activitats de recerca i divulgació que desenvolupa l’Observatori dels Sistemes Europeus de Prevenció Social Complementària i l’elaboració d’investigacions sobre previsió social complementària.

Amb **Cultura Innovadora i Científica UB, SLU**, per promoure la col·laboració entre el CIC-UB i l’FBG per al desenvolupament i l’execució del programa F2I.

La Universitat de Barcelona, mitjançant un encàrrec de gestió, ha encomanat a la Fundació Bosch i Gimpera les activitats d'innovació, promoció, valorització, transferència dels resultats i la gestió de contractes, convenis i projectes de la Universitat de Barcelona. Entre les tasques que la UB encarrega a l'FBG hi ha la de promoure la participació de la UB en processos de sol·licitud d'ajuts i subvencions per al finançament de projectes de recerca, desenvolupament i innovació, a nivell autonòmic, estatal, comunitari i internacional. Aquesta gestió dels ajuts ha suposat l'obtenció de:

Volum anual obtingut

91
projectes

51 l'any 2022

33,96 M€
volum total

2,35 l'any 2022

Fundació Bosch i Gimpera

Universitat de Barcelona

5,24 M€
ajuts obtinguts

37
projectes

28,72 M€
ajuts obtinguts

54
projectes

Ajuts que volem destacar d'aquest 2023:

CaixaImpulse Innovació de la Fundació La Caixa – S'han aconseguit 150.000 euros de finançament per al projecte del Dr. Vicente Marchán, de la Facultat de Química, enfocat a potenciar l'aplicació de fàrmacs activables amb llum per facilitar el tractament antitumoral.

Convocatòria de Proves de Concepte de l'Ajuntament de Barcelona, dins el Programa Barcelona Deep Tech Node – S'ha finançat el projecte del Dr. Ignacio Sirés, de la Facultat de Química de la UB. Aquest projecte es focalitza en el desenvolupament d'un reactor electroquímic dissenyat per produir H₂O₂ *in situ* i que es fa servir per descontaminar i desinfectar aigua residual urbana i industrial en continu. A més, el reactor té un disseny innovador que permet augmentar la capacitat de tractament i disminuir el consum energètic en comparació amb altres reactors similars.

Convocatòria 2023 del Programa Indústria del Coneixement per fer proves de concepte, de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) – La UB ha estat la institució que més projectes ha aconseguit i, per tant, que més finançament ha obtingut per valoritzar projectes, amb 13 ajuts concedits (6 ajuts Llabor i 7 ajuts Producte) i un total d'1.169.680,57 euros de finançament.

En l'àmbit europeu, el projecte VERTEX: Virtual Embodied Reminiscence Therapy in Extended Reality, del Dr. Mel Staler, de la Universitat de Barcelona, ha obtingut un finançament de 150.000 euros en la convocatòria Proof of Concept Grant 2023 del European Research Council (ERC). El projecte VERTEX pretén utilitzar la realitat virtual per millorar el benestar de la gent gran, i es basa en la idea que els factors psicològics tenen un paper clau en el deteriorament relacionat amb l'edat i que l'actitud de les persones grans envers l'envelliment pot ser un predictor significatiu de la fragilitat física i cognitiva.

Impuls a la col·laboració universitat-societat

“El nostre gran repte és ser útils a la societat”

Josep Maria Canals, director de Creatio UB i catedràtic de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat de Barcelona (fragment d'una entrevista de novembre del 2023)

Activitats i projectes

Science + Partners

Trobada entre inversors i científics de la UB per impulsar els projectes dels investigadors. A l'abril va tenir lloc la novena edició del Science + Partners, que enguany va estar centrat en el sector de la salut.

Science Partners +

4 Science

- Dr. Christian Griñán, de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, amb el projecte “Els primers inhibidors de G9a dissenyats per a afeccions del sistema nerviós central”
- Sra. Esther Rimbau, CEO i cofundadora de la *spin-off* de la UB Oniria Therapeutics, amb el projecte “Oniria Therapeutics – Modular les cèl·lules dorments per superar la persistència tumoral”
- Dra. M. Dolors Pujol, de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, amb el projecte “Nous compostos per al tractament de l'osteosarcoma infantil”
- Dra. Mª Carmen Ruiz, investigadora de la Universitat de Granada i col·laboradora del grup del Dr. Santiago Vázquez, de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, amb el projecte “Nova estratègia terapèutica per al dolor postoperatori i artrític”

6 Partners

El grup de partners especialitzats en aquest àmbit de salut va estar format per Anna Bellmunt, d'Asabys Partners; Giacomo Desimone, de Clave Capital; Jaume Ruiz, de GENESIS Biomed; Antonio Herce, d'Inveready; Gemma Guinart, d'In Vivo Capital, i Jordi Xiol, d'Ysios Capital.

Premiats de l'any 2022

Fons Impuls Innovació

Al febrer va tenir lloc la trobada dels guanyadors dels ajuts Prova de Concepte (PdC) de la convocatòria Fons per a l'Impuls de la Innovació (F2I) 2022.

Els projectes premiats el 2022 van ser els següents: una eina per predir mitjançant intel·ligència artificial el grau de neurodesenvolupament en nadons nascuts amb baix pes, del Dr. Carles Escera, de la Facultat de Psicologia; unes etiquetes passives en 3D, de la Dra. Neus Vidal, de la Facultat de Física; nous agents anticancerígens basats en metalls per a teràpia fotodinàmica, del Dr. Vicente Marchán, de la Facultat de Química; i l'ús d'organoides com a producte sanitari in vitro, de la Dra. Sandra Acosta, de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut.

Aquest any 2023 s'han concedit els projectes següents:

Modalitat Prova de Concepte

- “**Progressió preclínica d'un fàrmac anti-glioblastoma estructuralment nou**”, de la Dra. Carmen Escolano, de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació
- “**Microscòpia d'escaneig làser de superresolució amb fluoròfors fotocanviabls**”, del Dr. Jordi Tiana, de la Facultat de Física
- “**Càmera portàtil IR ultraràpida basada en llum codificada**”, del Dr. Martí Duocastella, de la Facultat de Física
- “**Vacuna per a l'hepatitis A de segona generació: ús d'una soca de replicació ràpida en cèl·lules Vero encapsulada en vesícules immunopotenciadores**”, de la Dra. Maria Isabel Costafreda, de la Facultat de Biologia

Modalitat Mentor in Residence

- “**Ultrafast IR portable camera based on encoded light**”, del Dr. Martí Duocastella, de la Facultat de Física
- “**Device for predicting neurodevelopment outcomes at age two based on AI applied to neonatal EEG recordings to speech**”, del Dr. Carles Escera, de la Facultat de Psicologia
- “**MENTAQUA**”, del Dr. Ignacio Sirés, de la Facultat de Química
- “**NeuroEPI**”, del Dr. Cristian Griñán, de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació
- “**PM-01 nou compost per al tractament de l'osteosarcoma infantil**”, de la Dra. Maria Dolors Pujol Dilme, de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació

El programa F2I ha finançat des del 2016 i fins al moment 29 projectes de Prova de Concepte, amb un import total de 725.000 euros.

Laboratori d'Innovació Social de la UB

El 6 de novembre del 2023 va tenir lloc a la seu de Barcelona de la Comissió Nacional espanyola dels Mercats i la Competència (CNMC) el cinquè *Living Lab* de Bon Govern i Qualitat de la Regulació. En aquesta ocasió, el *living lab* va versar sobre les aportacions de les ciències conductuals a la millora de les polítiques públiques i de la gestió pública, amb un èmfasi especial en el nivell local.

Programa de tiquets d'Innovació

Durant l'any 2023 s'han concedit dos tiquets d'innovació UB, un al Dr. Xavier Vendrell, del Departament de Química Inorgànica i Orgànica, i un altre al Dr. Sergi Dostas, del Departament de Ciència de Materials i Química Física de la Facultat de Química.

Jornades a les facultats de la UB

L'any 2023 s'han organitzat, conjuntament amb el Vicerectorat d'Emprenedoria, Innovació i Transferència i els equips deganals de les facultats i l'FBG, **dues jornades** destinades a incentivar la participació del PDI de la UB en programes de transferència, innovació i empenedoria. Aquestes jornades han tingut lloc, respectivament, a la **Facultat de Química** i a la **Facultat d'Economia i Empresa**.

Aquestes jornades no només serveixen com a plataforma informativa, sinó també com a espai de treball en xarxa on els investigadors poden establir contactes amb col·legues i experts en projectes de valorització o de transferència.

De la Ciència al Mercat

Al desembre va tenir lloc el tancament de la cinquena edició del programa "De la Ciència al Mercat", un programa impulsat per la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Pompeu Fabra amb l'objectiu de fomentar la transferència de tecnologia i de coneixement de la mà de doctorands o investigadors que vulguin transformar la seva tesi o tesina en un projecte empresarial. Aquest any 2023 hi han participat 32 estudiants de doctorat.

Al llarg dels cinc edicions han sorgit del programa empreses com ara Koa Biotech, Vaive Logistics, Gate2Brain, Innovameat, MEETOPTICS, Zymbol Biomodeling, Mitiga Solutions i Sensorial Processing Technology Barcelona.

Les edicions anteriors han ajudat a crear vuit noves empreses emergents. El programa "De la Ciència al Mercat" està subvencionat pel Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya i és cofinançat pel Fons Social Europeu.

Tallers per a investigadors

Sessió "Aspectes clau en la creació d'una *spin-off*"

Durant l'abril es van organitzar unes sessions sobre els aspectes bàsics que cal tenir en compte a l'hora de transferir els resultats de la recerca a empreses i institucions. L'objectiu d'aquestes sessions és transmetre els coneixements bàsics que ajudin a transferir els resultats de les investigacions a empreses i institucions.

Fires i Fòrums

Seguint l'estratègia d'apropament als entorns empresarials, anualment es planifica l'assistència a les fires i jornades sectorials que permetin entrar en contacte amb les empreses que estan desenvolupant nous productes i serveis en els diferents mercats.

L'assistència a aquestes fires sectorials també permet estar al dia de les innovacions i nous desenvolupaments en els diferents sectors industrials i entrar en contacte amb les empreses que més destaquen per la seva innovació.

Les fires a les quals l'FBG ha assistit l'any 2023 han estat les següents: Cumbre Agroalimentaria; Advanced Factories; Connection Day de Catalonia BIO; Health Revolution Congress – ACCIÓ; Fòrum de Tecnologies i Innovació; Alimentaria Food Tech; BioSpain; Ibtm World; IND+i; 4YFN i BootCamp 4YFN.

I Jornada d'Oficines de Transferència de les Universitats Catalanes

El 23 de març va tenir lloc, al campus del Poblenou de la Universitat Pompeu Fabra, la I Jornada d'Oficines de Transferència de les Universitats Catalanes. Aquesta iniciativa, impulsada per les mateixes oficines de transferència (OTCs) de les diferents universitats – la UB, la UAB, la UPC, la UPF, la UdG, la UdL, la URV, la URL, la UOC, la UVic-UCC i la UIC Barcelona –, va aglutinar a més de cent professionals de tot Catalunya que treballen, des de diferents perspectives i funcions, en la promoció i la gestió de la transferència del coneixement. L'objectiu de la trobada era crear un nou espai de trobada i interacció per a tots aquests professionals per tal que puguin compartir bones pràctiques, inquietuds i propostes de futur.

Clústers i xarxes en què participa la UB

Els grups de recerca de la UB participen activament en diferents xarxes o clústers, amb l'objectiu de facilitar el contacte entre el personal investigador i els grups de recerca de la Universitat de Barcelona amb empreses i altres agents del mateix sector o de col·laborar amb els diferents grups de recerca que integren les xarxes.

Clústers

Beauty Cluster Barcelona – KID'S CLUSTER – Clúster Salut Mental de Catalunya (CSMC) – CataloniaBio & Health Tech – Materials Avançats (MAV) – Clúster de l'Aigua (CWP) – Clúster Òptica i Fotònica – Clúster Audiovisual – Clúster de Nutrició i Salut.

Èxits: En el cas del KID'S Cluster la interacció entre empreses ha permès posar en marxa un projecte amb el qual es pretén validar una eina educativa de realitat virtual d'aplicació nutricional, conjuntament amb empreses del clúster.

Xarxa d'Innovació de Noves Tecnologies en Salut Mental (TECSAM) – Xarxa X_AGRITECH – Xarxa d'R+D+I per la Supercomputació (X4HPC) – Xarxa d'R+D+I d'Intel·ligència Artificial – Xarxa XARSMART – Xarxa I4KIDS – Xarxa de Referència en Fabricació Additiva (XaRFA) – AccessCat – BlueNetcat

Comunitats

Deep Tech Community – Aquest 2023 ha tingut lloc la segona edició del congrés de tecnologia profunda (*deep tech*), que té com a objectiu posicionar l'emprenedoria de base científica a la ciutat, i s'ha reconegut la *spin-off* de la Universitat de Barcelona NIMBLE Diagnostics com la millor *start-up deep tech*.

TECNIO

La UB té set grups de recerca reconeguts amb el segell TECNIO. Durant l'any 2023 aquests set grups TECNIO de la UB, que apleguen més de dos-cents investigadors, han ingressat deu milions d'euros, dels quals el 54% provenen de contractes d'R+D+I amb empreses i d'ajuts públics concedits per desenvolupar projectes d'R+D+I empresarial. Durant aquest període un total de dinou investigadors han estat transferits a l'empresa.

Els set grups TECNIO de la UB són els següents:

- Centre d'Enginyeria de Microsistemes per a Instrumentació i Control (CEMIC)
- Centre de Projecció Tèrmica (CPT)
- Centre per a la Producció i Validació de Teràpies Avançades (CREATIO)
- DataScience@UB
- Centre de Disseny i Optimització de Processos i Materials (DIOPMA)
- Mineralogia Aplicada i Medi Ambient (MAiMA)
- Servei de Desenvolupament del Medicament (SDM)

Des de la mateixa UB anualment es convoca un programa d'ajuts d'intensificació de la transferència, impulsat pel Vicerectorat d'Emprenedoria, Innovació i Transferència, amb el qual es vol donar suport als grups TECNIO i a altres grups intensius en transferència. Aquest programa té dues modalitats d'ajuts: una dirigida als grups que tenen el segell TECNIO i una altra, la pre-TECNIO, dirigida a grups de recerca que compleixin uns requisits mínims establerts en la convocatòria i que es comprometin a sol·licitar el reconeixement com a grup de transferència UB en el termini d'un any i l'acreditació TECNIO en el termini màxim de quatre anys.

En la modalitat pre-TECNIO s'han seleccionat quatre grups de recerca que compleixen els requisits establerts en la convocatòria d'intensificació 2023. Són els següents:

- Early Drug Discovery Unit (EDDU)
- Grup de Virus Entèrics – Laboratori SAVCA
- ITMAS (Innovació Tecnològica Multidisciplinària en Alimentació i Salut)
- RADMAT

Premis

Premi Antoni Caparrós

al millor projecte de transferència de coneixement. Atorgat a:

Dr. Hibai López González, pel projecte “Desmuntant mites del joc d’atzar a través d’Instagram”.

Dr. Antoni Ibarz Valls, pel projecte “Estudi no invasiu de l’estat dels peixos i resposta a possibles additius alimentaris mitjançant biomarcadors del mucus epidèrmic”.

Premi Senén Vilaró

a la millor empresa innovadora. Atorgat a:

Gate2Brain, SL, representada per la seva CEO, la Dra. Meritxell Teixidó.

*Premis del Consell Social de la UB
i de la Fundació Bosch i Gimpera*

Comunicació i divulgació de la innovació

40 ANYS
COMPARTINT
INNOVACIÓ

“Un dels reptes que tenim davant és que la transferència es faci des de totes les àrees de coneixement. Tradicionalment, s’ha fet en les àrees de les ciències experimentals i les ciències de la salut, però ara, cada vegada més, es duu a terme també en l’àmbit de les ciències socials i les humanitats.

El coneixement que s’està generant a la universitat ha d’arribar a la societat; potser la millor manera de fer-ho no és crear una empresa o una patent, però es pot fer divulgació del que s’està estudiant, que la gent sàpiga en què s’estan invertint els diners de la societat. Som una universitat pública i hem de retre comptes amb les persones que estan finançant la universitat. I hem de demostrar que tota aquesta inversió comporta una millora en el sistema social i en la manera de viure de la societat”

Mercè Segarra, vicerectora d’Emprenedoria, Innovació i Transferència i catedràtica del Departament de Ciència de Materials i Química Física de la Facultat de Química de la Universitat de Barcelona
(fragment d’una entrevista d’octubre del 2023)

Durant el 2023 s'han publicat 98 notícies de projectes i casos d'èxit que han contribuït a incrementar la visibilitat i la reputació de la UB com a universitat innovadora (64 l'any 2022).

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Cinc empreses sortides de la UB van superar el milió d'euros de facturació el 2022

■ Cinc empreses emergents fundades a partir de l'R+D de la **Universitat de Barcelona** (UB) van superar l'any passat el milió d'euros de facturació: Enantia, Biocontrol Technologies, Nostrum Biodiscovery, Qilimanjaro Quantum Tech i Bicytes Biotechnologies. Segons la UB, els 24 projectes derivats van aconseguir el 2022 una facturació rècord, d'11,4 milions d'euros (un 22% més que el 2021), i van captar 11 milions en finançament públic i privat. A més, destaca la universitat, la plantilla d'aquestes empreses va superar els 200 llocs de treball. / R. Salvador

FOCUS

QILIMANJARO COMPUTACIÓ QUÀNTICA

A la recerca del millor qbit

Qilimanjaro Quantum Tech lidera el consorci de l'Estat que construirà el primer ordinador quàntic d'ús públic del sud d'Europa, que s'instal·larà al Barcelona Supercomputing Center - Centre Nacional de Supercomputació (BSC-CNS) i s'integrarà al superordinador MareNostrum 5, el més potent del món i entre els més avançats d'Europa i del món. L'empresa va sorgir el 2019 com a spin-off de la Universitat de Barcelona, el BSC-CNS i l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), gràcies a José Ignacio Latore, reconegut expert en el camp de la quàntica; Pol Form-Diaz, científic de l'IFAE; Artur Garcia-Saiz, membre del BSC; Vicenç Canó, físic quàntic amb experiència en gestió empresarial; i Jordi Blasco, director financer i legal de la firma. Qilimanjaro és pionera en el desenvolupament de computadores quàntiques i solucions algorítmiques escalables.

LA NOVETAT

Lidera el consorci que construirà el primer ordinador quàntic d'ús públic del sud d'Europa

Nous projectes de divulgació

Tecnologies per llicenciar

Destaquem d'aquest any 2023 un nou projecte amb l'objectiu d'explicar de manera més divulgativa les tecnologies per llicenciar. A banda de comercialitzar-les pels canals habituals de l'Àrea d'Innovació, des de l'Àrea de Comunicació es dissenya una campanya per promoure-les a través d'altres canals.

Investigación

La UB desarrolla una solución oftalmológica para el tratamiento del ojo seco

Esta contiene compuestos naturales con efectos hidratantes prolongados. La tecnología ideada será muy beneficiosa para los pacientes, puesto que tendrá un efecto curativo y preventivo del ojo seco. A largo plazo, además, proporciona una acción hidratante y calmante prolongada, y tiene otros efectos terapéuticos potenciales, tales como antiinflamatorios, antibacterianos y antimicrobianos.

Fundació Bosch i Gimpera

5.414 seguidors

6 dies

#UBalsMitjans | Visita al programa "Lideratges" d'Onda Cero Catalunya per parlar de l'innovador sistema de descontaminació d'aigües subterrànies desenvolupat per la **Universitat de Barcelona**.

Ver traducción

El diccionari

Campanya per xarxes socials, *newsletter* o web amb diverses paraules relacionades amb la transferència de coneixement, la tecnologia i la innovació (“*spin-off*”, “*patent*”, “transferència de coneixement”, etc.). L’objectiu és familiaritzar els investigadors i la societat en general amb els conceptes relacionats amb aquest àmbit.

Casos d'èxit

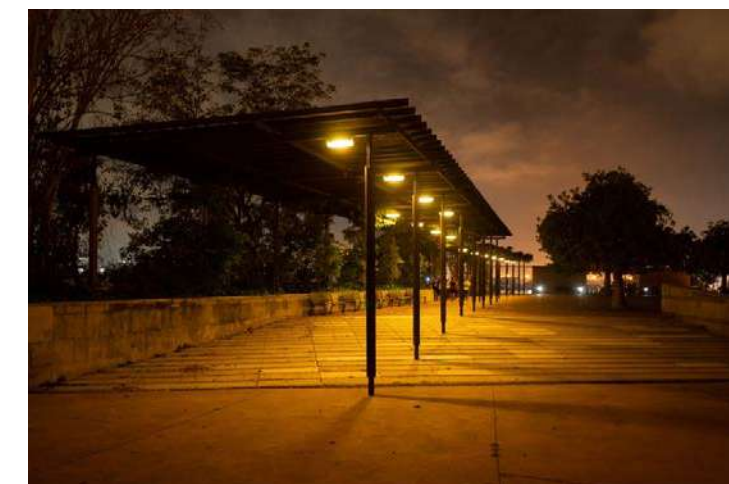
Exemples de tecnologies que han sortit de la UB i que s'utilitzen en el mercat.

Una app per identificar i tractar trastorns dels cultius de l'Orient Mitjà i el nord d'Àfrica.

Un estudi per combatre el biaix de gènere en la música clàssica a Catalunya.

Enllumenat intel·ligent per minimitzar la contaminació lumínica i protegir la biodiversitat.

Videoentrevistes al personal investigador de la Universitat de Barcelona amb la finalitat de donar visibilitat als seus projectes, de fer-ne difusió i de donar a conèixer la importància de la transferència de coneixement cap a la societat. En aquesta memòria volem destacar una pregunta més personal que es fa a tots els entrevistats, però en cada cas hi incloem també l'enllaç a tota l'entrevista. Aquest any 2023 en destaquem la pregunta següent:

El millor invent de la història

“El sistema universal de salut”

Hibai López
13 de gener del 2023

“Internet”. “La rentadora”

Catalina Bolancé i Montserrat Guillén
20 de febrer del 2023

“Les vacunes”. “La llum elèctrica”

Encarnación Capilla i Isabel Navarro
20 de març del 2023

“La roda, la penicil·lina i la informàtica –i en l'actualitat, el mètode CRISPR”

Víctor Canivell
17 d'abril del 2023

“La roda”

Jose Conde
15 de maig de 2023

“La música”

Moisès Carmona
14 de juliol del 2023

“L'escriptura”

Mariona Taulé
18 de setembre del 2023

“El més sorprenent va ser la televisió”

Mercè Segarra
18 d'octubre del 2023

“La reprogramació cel·lular”

Josep Maria Canals
20 de novembre del 2023

A partir del mes de juliol, a aquestes videoentrevistes hi hem afegit una pregunta amb l'objectiu de promoure accions de sensibilització de gènere que tenim descrites en el Pla d'Igualtat de l'FBG. La pregunta és:

Què es podria fer per aconseguir la igualtat entre homes i dones?

“Es podrien fomentar i promoure més polítiques i incentius orientats a promoure i facilitar l'emprenedoria de les dones”

Jose Conde

“Molta educació i que els homes ens treballem els privilegis que tenim i adonar-nos que la vida no és igual pel fet de ser home o dona”

Moisès Carmona

“Més que d'igualtat jo parlaria d'equitat entre homes i dones; hauríem de poder tenir les mateixes oportunitats, i per aconseguir-ho cal molta pedagogia. En el meu camp de recerca el millor que podem fer és desenvolupar recursos lingüístics i sistemes d'aprenentatge automàtic equitatius i justos, sense informació esbiaixada, que siguin inclusius, capaços de reflectir la diversitat i les múltiples perspectives d'entendre i d'interpretar el món”

Mariona Taulé

“Educar la gent. I s'ha de començar per educar des de casa”

Mercè Segarra

“Crec que s'han de fer polítiques normals i raonables, com per exemple igualar sous i fer polítiques que permetin ajudar i assolir la igualtat entre homes i dones”

Josep Maria Canals

Espai de Trobada de l'FBG

Trobada de tot el personal de l'FBG amb un investigador de la Universitat de Barcelona, amb el doble objectiu que els treballadors de l'FBG coneguin millor la feina que estan fent els investigadors, mitjançant casos reals de projectes que aquests han ajudat a posar en marxa, i que els investigadors coneguin personalment el personal de la Fundació Bosch i Gimpera.

En el marc d'aquest Espai de Trobada, aquest 2023 hem conegut:

Alejandro Forero i Rachele Stroppa, del Departament de Dret Penal i Criminologia i Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la Facultat de Dret.

La institució

“T’adones que el més important és l’equip, són les persones”

Jose Conde, cap de l'Àrea de Creació d'Empreses de la Fundació Bosch i Gimpera (fragment d'una entrevista de maig del 2023)

40 ANYS COMPARTINT INNOVACIÓ

A l'octubre la Fundació Bosch i Gimpera va commemorar el seu quarantè aniversari com a centre de transferència de coneixement i innovació de la Universitat de Barcelona, en un acte al Paranimf de l'Edifici Històric. L'acte va incloure una taula rodona que va permetre projectar una mirada cap al futur i reflexionar sobre els reptes i les oportunitats que hauran d'encarar la transferència i la innovació de la Universitat en els pròxims anys. A l'acte de celebració hi van assistir 270 convidats, entre els quals hi havia antics rectors de la UB, autoritats acadèmiques i de l'ecosistema, treballadors i antics treballadors de l'FBG.

Patronat

Joan Guàrdia Olmos	president
Joan Corominas Guerín	vicepresident primer
Marina Solé Català	secretària
Glòria Matalí Costa	vocal
Jordi Garcia Fernández	vocal
Mercè Segarra Rubí	vocal
Anicet Ramon Blanch Gisbert	vocal
Lluís Bonet Agustí	vocal
Josep Mateu Negre	vocal (fins al juliol del 2023)
Antoni Esteve Cruella	vocal

On som presents

La Fundació Bosch i Gimpera forma part del Patronat del Parc Científic de Barcelona (PCB) i del Consell d'Administració de Cultura Innovadora i Científica UB (CIC-UB). Som així mateix membres de la Junta de Govern de l'Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme (CETT-UB). També som presents en el Consell de Direcció de StartUB! (del qual l'FBG és entitat fundadora, juntament amb la UB), som membres del comitè executiu del Barcelona Centre Universitari (BCU) i representem, juntament amb el Vicerectorat d'Emprenedoria, Innovació i Transferència, la Universitat de Barcelona en el Grup de Política d'Empresa i Innovació (ENTE) de la Lliga Europea d'Universitats de Recerca (LERU).

D'altra banda, participem en el grup de treball de *spin-offs* i d'indicadors, aquest darrer juntament amb la UB, dins de la RedOTRI. Som presents a la vicepresidència del Comitè Executiu de RedTransfer, l'associació de professionals de transferència, innovació i gestió de la recerca. L'FBG ha col·laborat amb l'aliança universitària europea CHARM-EU, coordinada per la UB, i amb el projecte TORCH, que desenvolupa la dimensió de recerca i innovació de CHARM-EU.

Persones que formen part de l'estructura de la Fundació Bosch i Gimpera i nova estructura organitzativa a 31 de desembre del 2023:

Gerència

M. Teresa Plo, gerenta

- **Administració i Gestió Econòmica i Serveis Generals:** Sergi Ros, cap. Equip: Anna Apellániz, Yvonne Mata, Daniel Pierrá, Mili Rivera, Sònia Salom, Gemma Sánchez, Cristina Serra, Joel Sitjes i Elisabeth Vico. Marta Tort, *controller*
- **Assessorament Legal i Contractació Pública:** Ana Giménez, cap. Equip: Eduard Rueda i Dolors Vega
- **Comunicació i Màrqueting:** Mariona Ferrer, cap. Equip: Aleix Solernou
- **Gabinet Tècnic i Avaluació:** Gemma Casamitjana, cap. Equip: Maria Segú
- **Recursos Humans, Seguretat i Salut:** Mercè Tejedor, cap. Equip: Iratxe Fernández**, Raquel Homs, Pili Morales, Laura Ramos, Teresa Sánchez, Mireia Solsona i Sandra Tello
- **Tecnologies:** Àlex Closa, cap. Equip: Pere Sordé

Projectes d'R+D+I

Xavier Gutierrez, director

- **Comercialització de Tecnologia i Coneixement:** Salvador Mena, cap. Equip: Alícia Ardenuy*, Núria Bargalló i Sergio Martínez
- **Contractes amb Empreses i Institucions, i Ajuts d'R+D+I:** Olga Bogurina, cap. Equip: Laia Crespo, Raquel Jiménez, Glòria Roselló i Mercè Rabaneda
- **Gestió i Justificació d'Ajuts d'R+D+I:** Sílvia Mora, cap. Anna Rovira, responsable de Projectes Europeus. Equip: Digna Cárcoba, Ruth Castillo, Anna Ferrando, Sheila López, Sandra Martin, Adrià Sanabra i Santa Taberner

Innovació i Valorització

Lurdes Jordi, directora

- **Valorització i Llicències:** Inma Íñiguez, cap. Equip: Isabel Durán i Sancho Moro
- **Creació d'Empreses:** Jose Conde, cap. Equip: Rosa Vázquez
Gestió: Belén Gámez i Núria Sánchez**

(**) Personal per substitució de baixa maternal, incapacitat temporal, baixa voluntària o jubilació. (*) Personal Investigo

Fundació Bosch i Gimpera

Parc Científic Barcelona. Torre D
Baldiri Reixac, 4-8 · 08028 - Barcelona

Tel +34 934 039 900
Fax +34 934 489 434

www.fbg.ub.edu
fbg@fbg.ub.edu
@BoschiGimpera

40 ANYS
COMPARTINT
INNOVACIÓ

Bosch i Gimpera
UNIVERSITAT DE BARCELONA

UNIVERSITAT DE
BARCELONA